

Diagnòstic i orientacions estratègiques per a l'adopció i implementació de l'enfocament de coherència de polítiques

Suport tècnic adreçat a
l'Ajuntament de Centelles

Catàleg de serveis 2020 de la Direcció de Relacions Internacionals
Oficina de Cooperació al Desenvolupament
Àrea de Presidència
Desembre 2021

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Presidència

Diputació
Barcelona

Àrea de Presidència

En el marc del *Catàleg de serveis* de la Diputació de Barcelona, l'Oficina de Cooperació al Desenvolupament ha ofert un recurs tècnic puntual a l'Ajuntament de Centelles per tal d'elaborar un estudi de diagnòstic i d'identificació d'unes orientacions estratègiques per l'adopció i implementació de l'enfocament de coherència de polítiques.

D'aquesta manera s'ha volgut donar resposta a la necessitat del municipi d'aprofundir en aquest enfocament, identificat com a un element estratègic en el informe elaborat per la Diputació a l'abril de 2021 titulat "Identificació d'orientacions estratègiques de cooperació al desenvolupament", en el marc d'un altre recurs del *Catàleg de serveis 2019*.

El treball desenvolupat ha consistit en la celebració d'un taller formatiu amb totes les regidories de la corporació, l'estudi de certa documentació, la realització d'entrevistes amb els diferents departaments i l'elaboració d'aquest document, el qual conté els resultats del diagnòstic i el conjunt d'orientacions dirigides millorar la coherència de totes les polítiques amb els objectius de la política de cooperació al desenvolupament i la responsabilitat global del municipi.

Autors: Belén Agüero i Javier Pérez

POLITICALWATCH
FUNDACIÓN SALVADOR SOLER

Coordinació tècnica: Luci Rodrigo, tècnica de la Secció de suport municipal i estratègia

Coordinació general: Lali Carrillo, cap de la Secció de suport municipal i estratègia

Índex

Presentació	Error! No s'ha definit el marcador.
Abans de començar: el concepte de Coherència de Polítiques	2
El compromís amb el desenvolupament com a punt de partida	4
Diagnòstic: detectant sinèrgies i experiències de treball transversal a l'Ajuntament de Centelles	5
Procés	5
Conclusions del diagnòstic	6
Treball de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat amb altres regidories: experiències actuals i noves potencialitats	8
La presència de la coherència de polítiques en el treball actual de les regidories de l'Ajuntament de Centelles	10
Propostes per a impulsar la coherència de polítiques per al desenvolupament a l'Ajuntament de Centelles.	14
Conclusions	19
Bibliografia i documentació consultada	21

I. Presentació

Aquest document forma part del procés participatiu iniciat per la Diputació de Barcelona per a la definició d'una sèrie d'orientacions estratègiques relacionades amb la política de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Centelles.

Dins del marc de les esmentades orientacions estratègiques s'inclou l'adopció de l'enfocament de coherència de polítiques mitjançant un procés participatiu que ha consistit en:

1. La realització d'un taller formatiu sobre coherència de polítiques a totes les regidories de l'Ajuntament durant el mes de març de 2021.
2. La realització d'entrevistes a cada una de las regidories de l'Ajuntament per conèixer el seu àmbit de treball i la relació d'aquest amb el mandat y els objectius polítics de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat.
3. La sistematització dels resultats del diagnòstic descrit anteriorment i l'obtenció de las principals conclusions.
4. L'elaboració d'aquest document, que conté les orientacions finals en relació a l'adopció i transversalització de l'enfocament de coherència de polítiques per part de l'Ajuntament.

II. Abans de començar: el concepte de Coherència de Polítiques

La coherència entre les polítiques d'un mateix govern o Administració és, en termes generals, un tret associat a una bona gestió pública. Això és degut a que un conjunt de polítiques incoherents entre sí és ineficaç (en dificultar la consecució dels objectius polítics plantejats) i ineficient (al no emprar els recursos públics disponibles de forma òptima).

La coherència, posada ja en el context dels objectius polítics de desenvolupament sostenible d'un govern, adquireix un valor afegit addicional. Els grans reptes col·lectius de la nostra societat actual (des del canvi climàtic a l'equitat de gènere, passant per la salut pública o la desigualtat social) es caracteritzen pel seu caràcter complex i multidimensional. És tal el grau d'interrelació entre las variables socials, econòmiques i ambientals d'aquests reptes i tan estreta la interdependència (econòmica, financera, política, social, de comunicacions, de seguretat...) entre països i territoris, que qualsevol resposta política que aspiri a ser vàlida per a aquests reptes col·lectius haurà de ser holística i transversal, mitjançant una combinació d'instruments econòmics, socials, ambientals i de governança que es retroalimentin.

Davant aquest panorama, a l'hora de donar resposta a les problemàtiques socials des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible, la coherència del conjunt de polítiques públiques d'un determinat govern es converteix automàticament en una exigència lògica.

Senzillament, perquè sense la perspectiva de la coherència de polítiques no serà possible articular una resposta real i duradora.

Així, des de la dècada del 90' es promou l'adopció de l'enfocament de Coherència de Polítiques per al Desenvolupament (CPD), definit per l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) com *“un principi de política de desenvolupament internacional que té com a objectiu prendre en compte els objectius de la cooperació al desenvolupament en les polítiques exteriors i domèstiques en àrees que probablement afectaran als països en desenvolupament”*. Seguint amb la definició de la OCDE, la CPD és el treball que es realitza per *“assegurar: 1) que els objectius i resultats de la política de cooperació d'un govern no siguin malmesos per altres polítiques del mateix govern que impacten sobre els països en desenvolupament; i 2) que aquestes altres polítiques, on sigui possible, donin suport als objectius de desenvolupament”*.

Amb l'aprovació de l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible ha canviat (ampliat i complexitzat) el concepte dels objectius de desenvolupament a què els altres països s'han compromès. A la faceta social (lluita contra la pobresa) del concepte tradicional de desenvolupament se li han afegit les facetes polítiques, mediambientals i econòmiques; i a la perspectiva exterior, se li ha afegit ara la domèstica i la local.

Aquesta transformació en el concepte de desenvolupament afecta també al compromís amb la coherència, atès que ha canviat l'estàndard respecte al que s'han d'alinear les polítiques públiques. Així, la coherència de polítiques, en relació amb l'Agenda 2030, exigeix que les Administracions públiques considerin sistemàticament en el disseny, implementació i avaluació de les seves polítiques els efectes d'aquestes en el benestar humà de les generacions presents al propi territori (“aquí i ara”), de les generacions futures (“impactes més tard”) i de les persones que viuen a altres països (“impactes amb dimensió exterior o impactes transfronterers”). Per poder aconseguir-ho, l'Agenda 2030 ha inclòs entre les metes sistèmiques de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 17 a la Coherència de Polítiques per al Desenvolupament Sostenible (CPDS), com una eina necessària per a la implementació dels seus objectius.

Com va passar amb la CPD, és la definició de la CPDS que proporciona l'OCDE la que es considera més oportuna. Segons aquesta institució (OCDE, 2019), la Coherència de les Polítiques per al Desenvolupament Sostenible és *“un procediment per integrar les dimensions del desenvolupament sostenible en el procés d'elaboració de polítiques nacionals i internacionals. Els seus objectius en el context de l'Agenda 2030 són impulsar l'aplicació integrada de l'Agenda 2030 mitjançant les accions següents:*

(i) fomentar les sinergies i maximitzar els beneficis als sectors de la política econòmica, social y mediambiental;

(ii) buscar l'equilibri dels objectius de la política domèstica amb els ODS reconeguts internacionalment;

i (iii) abordar les repercussions transfrontereres i a llarg termini de les polítiques, incloses aquelles que probablement afecten als països en desenvolupament”.

Continuant amb la visió de l'OCDE, la CPDS no és ni més ni menys que una crida a les institucions públiques (i a la resta d'actors involucrats) a *“ajustar els seus mandats, polítiques i objectius sectorials als ODS i a prendre les seves decisions coneixent i tenint en compte les interaccions (sinergies i compensacions) entre les àrees econòmica, social i mediambiental, a fi d'abordar les múltiples dimensions dels reptes en matèria de desenvolupament sostenible de la manera més equilibrada possible”*.

L'aparició del nou concepte de CPDS no implica la desaparició de l'enfocament tradicional de coherència, sinó simplement una ampliació d'aquest. La CPDS no ha afectat gens la raó de ser i el paper i valor afegit específic de la CPD, que en tot cas representaria la 'dimensió exterior' de la CPDS i la tasca de la qual segueix sent vetllar perquè els països i territoris, en el procés de compliment dels ODS, no generin impactes negatius a les perspectives de desenvolupament sostenible dels països en desenvolupament. I perquè, en la mesura del possible, en avançar en el compliment dels ODS, es generin externalitats positives sobre aquests països i sobre els béns públics globals que els afecten.

III. El compromís amb el desenvolupament com a punt de partida

L'Ajuntament de Centelles compta amb 25 anys de trajectòria en matèria de cooperació internacional, la qual cosa reflecteix el fort compromís institucional amb la promoció del desenvolupament global a través del suport a projectes de cooperació, a l'acció humanitària i a accions d'educació per a l'educació per al desenvolupament i la ciutadania global. Un compromís que es manté i que s'espera potenciar amb la promesa realitzada per part de l'actual alcalde de dedicar un 0.7% del pressupost a cooperació¹ per a final de mandat, amb el valor afegit que aquest percentatge seria enterament per a projectes de cooperació i d'ajuda humanitària, amb la qual cosa se sumaria allò dedicat a les accions d'educació per al desenvolupament i ciutadania global.

Al compromís amb la cooperació al desenvolupament se suma el que té l'Ajuntament amb l'Agenda 2030, marc sota el que s'estan orientant una sèrie d'accions i polítiques, a més de la definició d'un pla d'acció que s'espera aprovar al llarg de 2021, anomenat Centelles 2030, i que definirà els objectius i polítiques del municipi per als propers 10 anys. La pròpia alcaldia ha assumit aquest compromís, el qual es promou no només a través de les polítiques sinó també amb un fort esforç comunicatiu cap a la ciutadania, destacant per exemple la inclusió d'un apartat d'accions en 'clau d'Objectius de Desenvolupament Sostenible' dins del Butlletí d'Informació Municipal.

Aquest sòlid compromís amb la cooperació al desenvolupament i amb el desenvolupament sostenible global ha ocasionat que des de l'Ajuntament es vulgui impulsar la política de desenvolupament a través d'un procés participatiu que ha comptat amb el suport de la

¹ Per fer el càlcul del 0,7 % del pressupost cal seguir els criteris tècnics establerts en el document [“Criteris per l'aplicació del 0,7 % dels ingressos propis municipals a la cooperació al desenvolupament. Justificació tècnica”](#), de Joaquim Solé Vilanova.

Diputació. Aquest procés ha definit una sèrie d'orientacions estratègiques (detallades al document "Identificació d'orientacions estratègiques de cooperació al desenvolupament"), entre les quals s'han definit una sèrie d'àmbits de treball clau per ser impulsats des de l'Ajuntament i una sèrie d'objectius estratègics que es volen assolir entre els que es troba l'adopció de l'enfocament de coherència de polítiques, que es reconeguda per la pròpia Agenda 2030 com un instrument essencial per aconseguir el compliment dels ODS. La coherència de polítiques pretén fomentar el treball transversal i integrat entre les diverses àrees i departaments de l'administració, afavorint les sinergies existents, detectant els possibles punts de conflicte i buscant-ne la resolució, tot amb l'objectiu de reduir els impactes negatius de les polítiques tant a nivell intern com més enllà de les mateixes fronteres i especialment a països en vies de desenvolupament.

IV. Diagnòstic: detectant sinergies i experiències de treball transversal a l'Ajuntament de Centelles

A. Procés

La fase de diagnòstic sobre coherència de polítiques a l'Ajuntament va començar amb la realització d'un taller el dia 18 de març de 2021 amb el títol "Més enllà de la política de Cooperació: Introducció a la Coherència de Polítiques". L'objectiu d'aquest era, després de la presentació institucional del procés per part de la Diputació i l'Ajuntament, i de fer una breu introducció a la temàtica per part de l'equip de Political Watch, reflexionar grupalment, a través de dues dinàmiques participatives, sobre els possibles impactes de les polítiques de les diferents regidories més enllà de les fronteres de l'Ajuntament i quines accions podrien tirar endavant per mitigar els impactes negatius i potenciar-ne els positius.

Aquest taller va suposar el tret de sortida del procés de diagnòstic i va permetre identificar ja alguns dels valors clau de l'Ajuntament, reflectits en les seves polítiques, com ara la protecció del medi ambient, la protecció de la població vulnerable i la rellevància del treball en aliança. Tenir una primera pinzellada d'aquests valors va permetre, a la fase següent del procés, definir les preguntes de les entrevistes i establir una primera relació de confiança amb els futurs entrevistats.

El pas següent del procés va ser la realització d'entrevistes semiestructurades amb representants de les diferents regidories de l'Ajuntament i amb el mateix alcalde.

L'objectiu de cadascuna de les entrevistes era conèixer:

1. Les principals línies de treball, posant el focus en programes i/o projectes que poguessin tenir impacte en altres polítiques o en altres territoris i amb una possible vinculació amb els objectius, valors i principis promoguts des de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat.
2. Experiències prèvies de treball en aliança amb la Regidoria de Cooperació i Solidaritat, les seves reflexions i percepcions respecte a les esmentades experiències.

3. La seva opinió respecte a possibles línies de treball que podrien desenvolupar-se de manera conjunta amb la Regidoria de Cooperació i Solidaritat o de manera transversal amb diverses regidories i especialment en relació amb els tres àmbits estratègics definits al document d'orientacions estratègiques elaborat per la Diputació .

Les entrevistes van tenir lloc entre mitjans d'abril i finals de maig de 2021 i van participar les persones següents:

- Josep Paré: Alcalde, regidor d'Hisenda i Urbanisme.
 - ◆ Anna Portet: tècnica responsable d'Hisenda.
- Anna Chávez: regidora de Cultura, Festes, Formació d'Adults, Joventut, Normalització Lingüística i Patrimoni.
 - ◆ Roser Bisbal: responsable tècnica de Biblioteques.
 - ◆ Núria Solà: responsable tècnica de Joventut.
 - ◆ David Camps: responsable tècnic de Cultura.
 - ◆ Montse Prat: responsable tècnica de Formació de persones adultes.
- María Carme Sayós: regidora d'Igualtat, Modernització administrativa i Sanitat
 - ◆ María Ona Molas: responsable tècnica d'Igualtat
- Neus Verdguer: regidora de Benestar Social, Cooperació i Solidaritat, Persones grans, Medi Ambient i Serveis municipals
 - ◆ David Camps: tècnic responsable de Cooperació i Solidaritat
 - ◆ Marc Martín: tècnic responsable de Medi Ambient
 - ◆ Eva Rovira: tècnica responsable de Benestar Social
- Víctor Barquer: regidor d'Economia Social i Solidària, Participació i Habitatge
- Víctor López: regidor d'Educació
 - ◆ David Camps: tècnic responsable d'Educació
- Roger Casas: tècnic responsable d'Esports
- Jordi Señé: responsable tècnic del servei de Promoció Econòmica

B. Conclusions del diagnòstic

Les principals conclusions d'aquesta fase de diagnòstic van ser:

- L'Ajuntament de Centelles ja compta amb un important bagatge d'experiència de treball coordinat entre diferents àrees de govern i s'està treballant per potenciar encara més la feina transversal i integrada entre departaments. Un exemple il·lustratiu d'aquests esforços és el treball entre Educació i Cultura, que ha desembocat en el Pla Estratègic d'Educació + Cultura 2019-2022, on a més es defineixen accions a executar en coordinació amb altres regidories. Hi ha a més experiències de treball conjunt a l'Ajuntament (il·lustrades a la figura 1), que encara que no sempre impliquen accions de coordinació i planificació conjunta, sí que representen importants canals de comunicació i són el primer pas per al treball transversal, cosa que podria facilitar la penetració de l'enfocament de coherència de polítiques ja que mostren que algunes modalitats de treball i actituds que es consideren essencials per a la implementació d'aquest enfocament (com la comunicació entre departaments, la disposició a la col·laboració o alguns dels

mecanismes de coordinació detectats) no serien completament alienes al quefer actual a l'Ajuntament.

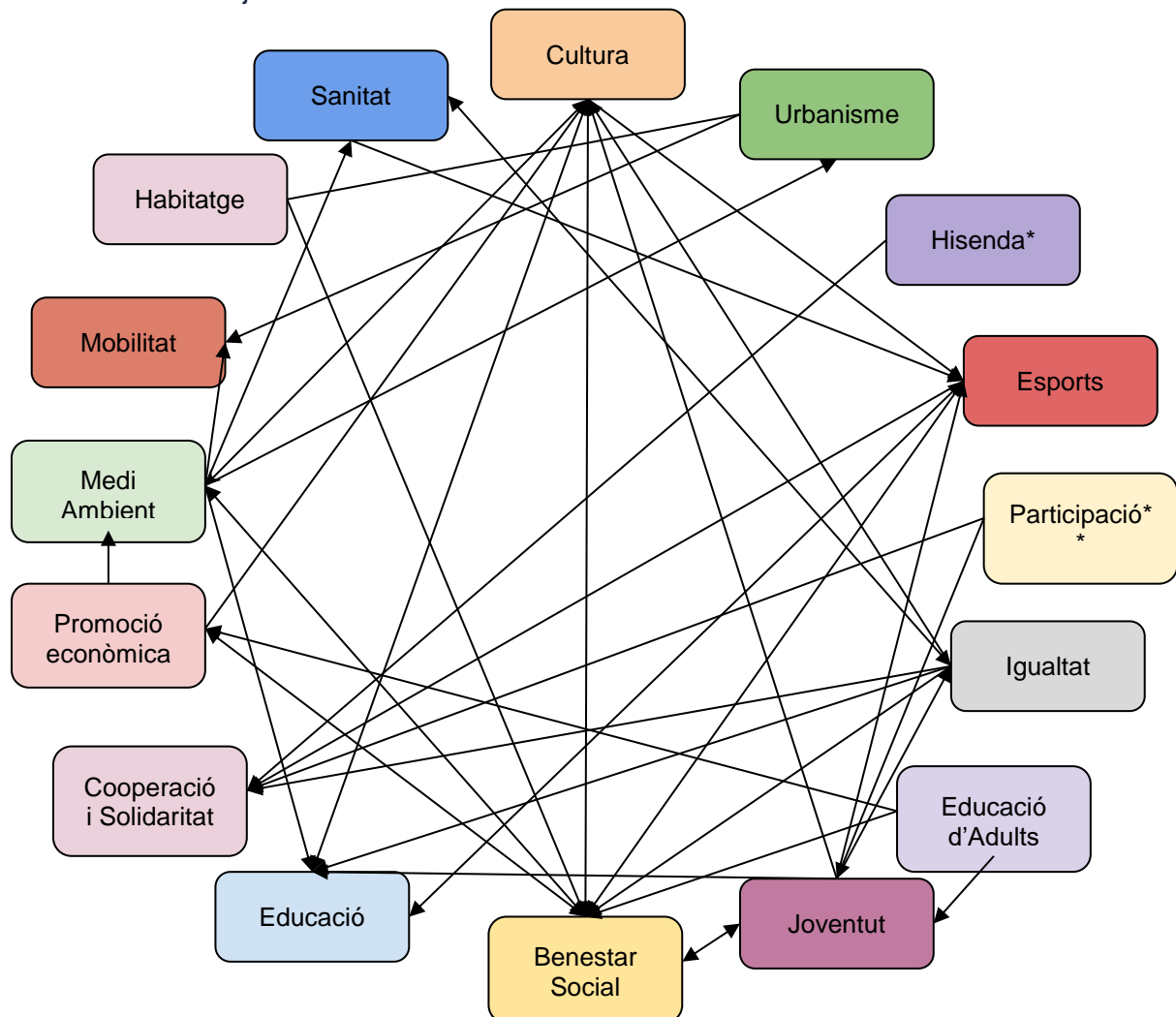

Figura 1. Elaboració pròpia²

→ La ciutadania del municipi és altament participativa, especialment en activitats relacionades amb la protecció del medi ambient i la promoció de la sostenibilitat, la qual cosa s'alinea de manera estreta amb un dels àmbits estratègics identificats al document "Identificació d'orientacions estratègiques de cooperació al desenvolupament". També va haver-hi un important moviment de participació ciutadana voluntària en el context de la pandèmia, la iniciativa de la qual va partir dels mateixos veïns i veïnes i que va ser posteriorment recolzada des de l'Ajuntament. La voluntat de participació de la ciutadania prové d'un fort sentiment de pertinença al territori. Es considera que aquest sentiment de pertinença juntament

² * La Regidoria d'Hisenda en realitat estaria connectada amb totes les àrees, però només hem inclòs la Regidoria de Cooperació per la rellevància del compromís amb el 0,7% per a cooperació al desenvolupament.

** La Regidoria de Participació estaria connectada també amb totes les altres àrees però només n'hem inclòs dues: a Cooperació per les iniciatives i propostes relatives al Consell de cooperació i a Joventut pels canvis que es preveuen per promoure la participació jove.

amb el tret de la ciutadania activa a Centelles podria ser un nínxol a explotar des de la perspectiva de la coherència de polítiques, per la previsible facilitat d'aquests col·lectius per empatitzar amb les problemàtiques d'altres comunitats i territoris.

- Centelles és un municipi pioner en molts aspectes relacionats amb el medi ambient (biodiversitat o gestió i reducció de residus, per exemple) i la gestió sostenible de la política energètica (reducció d'emissions, energies renovables o eficiència energètica d'edificis i enllumenat) i amb la sensibilització en aquestes matèries. Moltes d'aquestes qüestions són en si mateixes accions de foment de la coherència de polítiques i, usant la narrativa adequada, podrien servir per comunicar a la ciutadania com el municipi està complint des del que és local amb la seva responsabilitat respecte de les problemàtiques globals i per plantejar noves accions de coherència de polítiques des de diferents àmbits temàtics. A més, el treball a l'àrea de medi ambient va en línia amb un dels àmbits estratègics identificats a través del procés d'orientacions estratègiques portat endavant des de la Diputació.
- L'Ajuntament de Centelles és 'hiperactiu', i la quantitat d'activitats i iniciatives poden arribar a dificultar la coordinació entre les diferents àrees i posar en risc la participació d'un nombre mínim de persones, com per fer-les viables i sostenibles. S'han detectat alguns solapaments i possibles pèrdues d'oportunitats i sinèrgies per aquesta causa. No s'ha detectat que aquestes siguin per una manca d'interès per part de les persones responsables dels programes o projectes afectats, sinó més aviat a la manca de temps, a les dificultats addicionals que implica el treball transversal i a la manca d'eines adequades o processos de coordinació i comunicació interna.
- La millora de la comunicació entre regidories en relació amb les polítiques que es duen a terme des de cadascuna, és una assignatura pendent que va sorgir com a assumpte prioritari en diverses de les entrevistes. Aquesta comunicació serviria per fer més eficients alguns processos i per fer-ne un ús més eficient i amb més impacte dels recursos disponibles.

C. Treball de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat amb altres regidories: experiències actuals i noves potencialitats

Producte de les entrevistes i el mapatge realitzat, s'han detectat una sèrie de línies de treball comunes en què la Regidoria de Cooperació i Solidaritat treballa conjuntament amb altres regidories. També s'han detectat altres possibles espais de treball on les sinèrgies entre diferents àrees, a mitjà i llarg termini, semblen factibles per existir experiències de treball conjunt en el passat o per donar-se actualment una voluntat de treball col·laboratiu i transversal. Es considera que ambdós casos suposen interessants bases sobre les quals es poden plantejar iniciatives des de l'enfocament de la coherència de polítiques a l'Ajuntament de Centelles.

Seguidament es detallen alguns exemples de regidories amb les quals Cooperació té activitats a l'actualitat:

- Hisenda: especialment pel compromís de destinar el 0.7% del pressupost municipal a cooperació i pel treball que s'està realitzant per incloure criteris relacionats amb el

compliment dels drets humans en els processos de contractació pública. Això últim representa un gran repte ja que en certs casos l'Ajuntament prioritza la contractació de serveis a empreses centellenques i l'excés de criteris podria anar en perjudici d'aquestes empreses per la seva reduïda grandària i capacitats limitades.

- Participació: per la feina que s'està realitzant per reforçar la participació del Consell de Cooperació i per promoure la participació del jovent en els diferents processos participatius existents o futurs, ja que és un col·lectiu que si bé està molt sensibilitzat i és molt actiu en qüestions com la protecció del medi ambient, continua sent complicat arribar amb altres propostes. En aquest sentit, a més del treball amb participació, hi ha altres relacions interessants d'explorar i que veurem més endavant, com amb Joventut o Serveis Socials.
- Esports: activitats com el Futbol Barri o la Carrera per al Sàhara es fan en col·laboració amb la Regidoria de Cooperació i els seus beneficis van destinats al suport d'associacions de cooperació.
- Igualtat: encara que la intensitat del treball s'ha reduït arran de la COVID-19, hi ha una estreta col·laboració entre les dues regidories i un gran marc de col·laboració de cara a futur. D'una banda, en dates assenyalades com el Dia de la Dona, hi ha experiències de treball conjunt amb l'Associació de Dones de Centelles, però també en altres àmbits on el treball de les dues Regidories podria potenciar-se mútuament, la qual cosa es detallarà en els següents apartats.

A continuació es detallen les regidories amb les quals, malgrat no existir actualment treball conjunt amb Cooperació, sí que sembla factible definir línies de col·laboració futures, en existir similituds significatives en els seus objectius i activitats, cosa que permetria generar fàcilment sinergies partint de l'enfocament de coherència de polítiques:

- Medi ambient: s'han iniciat converses per reduir l'impacte ambiental dels festivals realitzats des de la Regidoria de Cooperació. A més, des de Medi Ambient es realitzen nombroses accions de sensibilització que podrien ser impulsades entre les dues regidories aportant l'enfocament de coherència de polítiques, especialment tenint en compte que la Justícia ambiental és un dels àmbits estratègics destacats al document d'orientacions estratègiques elaborat per la Diputació. En els apartats següents s'inclouen algunes propostes de treball en aquest sentit.
- Cultura: principalment amb el servei de biblioteques, que ja compta amb un mandat de promoció i difusió de l'Agenda 2030 i que a més celebra 'mesos temàtics' on es podrien treballar temàtiques relacionades amb la cooperació des de la perspectiva de la coherència de polítiques.
- Economia social i solidària: encara que es troba força paralitzada per la manca de recursos podrien generar-se diferents línies d'actuació ja que ambdues àrees parteixen de valors comuns. Les Economies transformadores representen un altre dels àmbits estratègics marcats al document d'orientacions estratègiques, amb la qual cosa hi ha diverses línies de treball que es podrien obrir en aquest sentit.
- Educació: juntament amb Cultura representen el millor exemple de treball transversal i coordinat dins de l'Ajuntament. A més, pels seus propis principis i línies de treball hi ha diversos punts comuns amb Cooperació, especialment en la línia d'Educació per a la Ciutadania Global, on a més seria d'especial interès treballar amb altres

Regidories. Encara que actualment no hi ha un treball conjunt fort, sí que hi ha espais, fins i tot dins del Pla d'Educació+Cultura, on es podrien estrènyer les relacions.

D. La presència de la coherència de polítiques a la feina actual de les regidories de l'Ajuntament de Centelles

Un altre dels punts interessants de les entrevistes va ser detectar possibles línies d'actuació existents actualment i que es podrien considerar ja vinculades a l'enfocament de coherència de polítiques, o bé estar-hi a prop. Això va servir per confirmar el que ja s'havia intuït al taller inaugural realitzat al març, i és que a l'Ajuntament de Centelles hi ha una sèrie de polítiques i activitats molt alineades amb l'enfocament de coherència de polítiques i en clar impuls de l'Agenda 2030. Encara que no totes aquestes línies estan vinculades de manera directa a la cooperació al desenvolupament, la Regidoria de Cooperació i Solidaritat podria jugar un rol essencial a donar un impuls encara més gran a aquestes polítiques i continuar treballant des d'un enfocament transversal que posicioni el municipi com un referent en el compliment de l'Agenda 2030 mitjançant l'enfocament de coherència de polítiques per al desenvolupament sostenible.

Alguns d'aquests possibles punts d'ancoratge detectats a la fase de diagnòstic són:

- Pla estratègic d'Educació + Cultura 2019-2022 i el seu pla d'acció adaptat a les necessitats sorgides a partir de la COVID-19 (a executar el 2021 i 2022).

El pla es va aprovar el 2019 després d'un procés participatiu juntament amb docents, estudiants, artistes, dirigents educatius, ciutadania i institucions socials i culturals, entre d'altres. Tot i això, l'impuls del pla va coincidir amb la crisi de la COVID-19, la qual cosa va aturar els avenços d'implementació. Per continuar treballant, a finals del 2020 es va prendre la decisió de crear un Grup Motor per al pla, format per agents educatius i culturals, personal tècnic, docents, artistes i funcionaris amb l'objectiu de donar-li un impuls en els anys que li queden amb el convenciment que l'educació i la cultura són eixos fonamentals per superar la crisi provocada per la pandèmia.

El que va fer el Grup Motor és aterrar el pla al voltant de 5 prioritats i 11 accions i es va crear la Mesa d'Educació+Cultura com a espai de participació ciutadana per donar seguiment i garantir la participació durant l'execució de les accions plantejades, obert a tots els agents educatius i culturals de Centelles i amb reunions semestrals. Per gestionar el seu treball la Mesa ha creat 5 grups de treball específics (de patrimoni local, diversitat i inclusió, promoció de la lectura, escola municipal d'arts i Centelles famílies).

L'enllaç d'aquest pla amb la coherència de polítiques es dona a diversos nivells:

- En primer lloc, pel seu alt caràcter participatiu, no només en el diagnòstic i l'elaboració, sinó també en la pròpia execució. Comptar amb les veus dels agents involucrats en les polítiques és essencial per garantir-ne l'apropiació i afavorir la sostenibilitat en el temps de les mesures adoptades.
- En segon lloc, es destaca que tot i que es podria assumir que l'execució del pla estaria completament a càrrec de les regidories d'Educació i de Cultura, això no és així, ja que en funció de l'acció a tirar endavant, les regidories referents canvien. Per

exemple, les accions relacionades amb la promoció de la sostenibilitat són a càrrec de la Regidoria de Medi Ambient. Això està directament relacionat amb la promoció d'una gestió transversal de les polítiques, reduint la possibilitat de duplicitats i afavorint el treball multiactor i polítiques a mitjà i llarg termini coordinades entre les diverses àrees de l'Ajuntament.

- En tercer lloc, el que confereix a aquest pla la vinculació amb l'enfocament de coherència de polítiques és, per una banda, el seu alineament amb els principis generals de l'Agenda 2030. L'enfocament de coherència de polítiques per al desenvolupament sostenible cerca garantir que les polítiques en marxa en una administració no generin efectes negatius a curt, mitjà o llarg termini, ni en altres polítiques de la pròpia administració, ni més enllà de les fronteres del territori. Aquest pla ha definit una sèrie de prioritats que es troben alineades amb les anomenades “5 P's” del desenvolupament sostenible (persones, prosperitat, planeta, aliances i pau) afavorint així la reducció d'aquests possibles impactes negatius i impulsant els positius.
 - D'altra banda, es troba la vinculació d'aquest Pla, no de manera explícita però sí en els seus principis rectors i en les seves actuacions, amb l'Educació per a la Ciutadania Global, especialment amb relació als 3 àmbits estratègics que es promouen des del document de Orientacions elaborat per la Diputació. Això es pot veure en diferents accions, com ara la campanya d'educació per a la sostenibilitat, la programació artística sobre diversitat o la programació cultural inclusiva per a les famílies, el foment del cooperativisme o la definició de les necessitats formatives dels emprenedors de l'àmbit cultural i educatiu. Totes aquestes accions ja tenen una mirada de coherència de polítiques i d'educació per a la ciutadania global i podrien ser impulsades i treballades amb el suport de la Regidoria de Cooperació.
- Accions de voluntariat sorgides durant el confinament.

Durant la fase d'entrevistes va transcendir que a Centelles no hi ha gaires opcions de voluntariat dirigides a la ciutadania i gestionades o impulsades des de l'Ajuntament. Tot i això, durant la pandèmia els mateixos veïns i veïnes es van organitzar per fer front a les necessitats que van sorgir, sobretot de suport a la població més vulnerable. Aquesta iniciativa ciutadana va ser recolzada per l'Ajuntament. Un cop acabat el confinament, el moviment ciutadà va començar a esvaïr-se, malgrat l'interès del propi grup per mantenir-se actiu. Encara que hi havia intencions per part de l'Ajuntament de dotar-lo de certa entitat i fins i tot de cobertura legal, era complicat degut a les limitacions de temps i excessiva càrrega de treball de les persones responsables de gestionar-lo (opinió similar es va rebre des de la Regidoria de Benestar Social).

Aquest caràcter participatiu i altruista i aquesta proactivitat de la pròpia ciutadania de Centelles és un actiu valuós en matèria de coherència de polítiques, ja que una implementació correcta d'aquest enfocament requereix de la participació dels diferents actors en els processos de presa de decisions i especialment de l'apropiació per part de la ciutadania de les polítiques implementades, la qual cosa requereix necessàriament de l'existència de canals de participació però també una proactivitat com la que s'ha detectat a Centelles. Això facilita en molts casos que des de l'Ajuntament no s'hagin de fer excessius esforços per atraure els i les veïnes a les activitats que s'organitzen. El repte se situa, per

tant, a garantir que totes les polítiques comptin per defecte amb l'obertura suficient per garantir que les veus i les idees de la ciutadania siguin escoltades. En aquest sentit, des de la Regidoria de Participació s'està en procés d'elaboració d'un Reglament de participació i d'una plataforma digital que pugui ser utilitzada per qualsevol regidoria per canalitzar la participació ciutadana en els processos de diagnòstic, elaboració i seguiment de polítiques.

→ Pla Jove.

El procés d'elaboració del nou Pla Jove que està en marxa té una clara vinculació amb l'enfocament de coherència de polítiques pel seu enfocament participatiu i de cocreació de polítiques, els quals, com detallem al punt anterior, són necessaris per a una adopció correcta de l'enfocament i per assegurar-ne l'apropiació per part de la ciutadania. De la fase d'entrevistes va transcendir que s'han realitzat sessions de treball obertes i enquestes en línia, encara que la participació de la població jove no està sent tan alta com s'esperava, sobretot entre la població adolescent. El procés d'elaboració del Pla també té prevista la realització de consultes amb altres regidories, per consensuar les prioritats i accions a desenvolupar, semblant al que s'ha realitzat al Pla d'Educació+Cultura.

Aquesta forma de treballar de l'Ajuntament és un valor afegit, però les declaracions de la responsable de Joventut respecte al fet que no sempre es compleixen les quotes de participació esperades pot ser un símptoma d'esgotament per part de la població jove davant l'excés de processos oberts, o potser manca d'una bona comunicació sobre aquests processos, com formar-ne part i el valor que aporta la participació. Encara que l'enfocament de coherència de polítiques, i sobretot en el marc de l'Agenda 2030, promou la inclusió de tots els actors al procés de definició de polítiques, és important conèixer el teixit social del municipi per no caure en un excés de ofertes de participació que acabi allunyant la ciutadania. Aquí la coordinació entre les diverses regidories torna a ser essencial per trobar solucions com ara aprofitar un mateix procés participatiu per a l'elaboració de diferents polítiques o per trobar mecanismes que facilitin la presa de decisions participativa sense esgotar la població. En la mateixa línia, és important comptar amb un diagnòstic dels interessos dels i les joves de Centelles, per proposar actuacions i processos alineats amb aquelles qüestions i temàtiques que més mobilitzen la joventut, i amb un èmfasi especial en els 3 àmbits estratègics ja esmentats, ja sigui justícia ambiental, dret al refugi i processos migratoris o economies transformadores.

→ Associació 'Dones de Centelles'

La Associació Dones de Centelles és un bon exemple de com la gestió municipal es pot combinar amb la iniciativa ciutadana per generar espais participatius que fomentin el desenvolupament i la igualtat. En aquest cas l'Associació va ser originalment impulsada des de l'Ajuntament i l'impuls i la voluntat de treball de les persones participants van afavorir el seu creixement i consolidació com a associació legalment constituïda. La feina que realitza és variada i està fortament vinculada a la sensibilització i formació per a la promoció dels drets de dones i joves. Es tracta d'una bona pràctica que pot inspirar actuacions similars en altres temàtiques d'interès per a l'Ajuntament i en concret per a la promoció dels principis, els valors i els objectius de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat des de la perspectiva de la coherència de polítiques. A més, el treball triangular entre Cooperació, Igualtat i l'Associació pot obrir nous canals de retroalimentació per a processos interns de cadascuna

de les parts, per exemple impulsant el rol de l'Associació en accions de sensibilització en certes actuacions municipals d'altres àmbits com a l'esport, per exemple, amb la iniciativa del Futbol Barri per promoure la participació de més nenes i joves, o potenciant el rol de la Regidoria d'Igualtat assessorant els projectes de cooperació que es portin endavant per garantir que transversalitzen de manera adequada l'enfocament de gènere.

→ Biblioteca municipal:

La biblioteca municipal té un gran potencial en termes d'impuls de l'enfocament de coherència de polítiques en el marc de l'Agenda 2030. En primer lloc, al formar part de la xarxa de biblioteques de la Diputació de Barcelona i comptar amb un Pla de mandat 2020-2023 alineat amb l'Agenda 2030 i que a més compta amb una sèrie d'exposicions itinerants susceptibles d'afavorir la sensibilització i la difusió dels principis de l'Agenda 2030 i l'enfocament de coherència.

En segon lloc, perquè es troba en procés de mudança i remodelació, i aspira en un termini de 5 anys a convertir-se en un espai d'innovació i creació similar a un laboratori ciutadà. Aquest espai pot ser aprofitat per totes les regidories de l'Ajuntament per afavorir el diàleg entre els diversos actors del municipi en el procés d'elaboració de polítiques i també com a espai de reunió per a la ciutadania, on es pugui potenciar la innovació i la capacitat de proposar noves polítiques de 'baix cap a dalt'.

En tercer lloc, la biblioteca funciona com a espai d'entrada al municipi per a la població migrant. Un espai que compta no només amb recursos digitals per als nouvinguts sinó també tota la informació relativa al funcionament de l'Ajuntament. Això es pot aprofitar i potenciar per garantir la plena inclusió de la població nouvinguda i, aprofitant la coordinació amb altres regidories, ser un punt d'entrada i derivació de les persones vulnerables a aquells espais on puguin rebre l'assistència necessària.

En quart lloc, pel seu propi caràcter de biblioteca és un espai que permet i facilita la sensibilització i la formació al voltant d'una sèrie de temàtiques. Actualment hi ha col·laboracions amb la Regidoria de Medi Ambient (organitzant la Setmana Bio o l'Hora del Conte, per promoure l'alimentació sostenible, o facilitant lectures relacionades amb l'ecologisme). Això podria ser aprofitat des de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat per organitzar setmanes o mesos temàtics o lectures relacionades amb l'Agenda 2030 i la cooperació de manera que es pugui sensibilitzar la població en aquests temes.

→ Medi Ambient

En termes de protecció del medi ambient, l'Ajuntament de Centelles és pioner en una sèrie de qüestions. En primer lloc, pel gran valor afegit que aporta l'empresa elèctrica municipal, que permet que es puguin tirar endavant una sèrie d'actuacions de reducció d'emissions i de transformació cap a les energies renovables, com ara la instal·lació de plaques fotovoltaïques en edificis públics per a la creació del que s'anomena com a 'comunitat elèctrica municipal', o la instal·lació de punts de càrrega de cotxes elèctrics. Tot això col·loca Centelles a l'avantguarda en termes de transició energètica.

En segon lloc, sent membres del Pacte d'Alcaldes per l'Energia Sostenible ja han emprès més de 70 accions gràcies al treball en aliança i s'han compromès a assolir el 55% de reducció d'emissions marcat pel Green Deal Europeu.

En tercer lloc, per la seva trajectòria en matèria de sostenibilitat, l'Ajuntament compta amb l'experiència de l'Agenda 21 i la realització d'una auditoria ambiental el 2018. Aquesta experiència fa que l'impuls i la implementació de l'Agenda 2030 no sigui completament aliena al treball que ja es realitza en la matèria.

En quart lloc, pel gran treball de sensibilització que es fa des de la Regidoria al conjunt de la població, des d'activitats a centres escolars, la promoció de la mobilitat sostenible per part de la població, la protecció de l'espai fluvial a través de campanyes de neteja col·lectives, fins a la recollida selectiva de residus i la promoció de la reducció i reciclatge dels mateixos.

Totes aquestes línies de treball impulsades des de Medi Ambient estan contribuint ja al compliment de l'Agenda 2030 i tenen un fort component de coherència de polítiques, ja que la protecció del medi ambient a nivell local genera externalitats positives a nivell global, especialment importants per les seves implicacions per a la població més vulnerable dels països en desenvolupament.

V. Propostes per impulsar la coherència de polítiques per al desenvolupament a l'Ajuntament de Centelles

En base als resultats del diagnòstic de situació realitzat i a les experiències actuals i passades existents al municipi, es presenten a continuació una sèrie d'orientacions sobre com impulsar la coherència de polítiques, a curt, mitjà i llarg termini, des de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat en col·laboració amb altres regidories. La majoria d'aquestes propostes han estat ja contrastades en la fase de diagnòstic amb els mateixos representants de les diferents regidories, que han rebut positivament la idea de començar a impulsar, poc a poc, accions que promoguin l'adopció de l'enfocament de coherència a l'Ajuntament; i a més, algunes d'elles es troben alineades amb els tres àmbits estratègics identificats al document d'orientacions estratègiques elaborat des de la Diputació, que són dret de refugi i atenció als processos migratoris; impuls a les economies transformadores i justícia ambiental.

1. Propostes a curt termini

- a. Aprofitar espais ja en marxa, com ara la Comissió de Joves o l'Esplai, per promoure activitats relacionades amb l'Educació per a la Ciutadania Global dels joves del municipi. Un exemple d'aquests espais podrien ser els premis literaris promoguts per Joventut amb Cultura, que podrien servir de ganxo per promoure el coneixement i la reflexió sobre temàtiques relacionades amb la coherència de polítiques, la relació local-global dels impactes del municipi més enllà de les fronteres i sobre possibles vies per solucionar-los a través de la inclusió d'una categoria específica en aquest sentit o d'emmarcar els premis en processos més amplis a nivell internacional, com la Dècada per a

l'Acció i el compliment dels ODS promoguda des de les Nacions Unides, per exemple.

- b. Aprofitar per a la biblioteca municipal les exposicions itinerants que es promouen des de la Xarxa de Biblioteques de la Diputació, especialment aquelles que tractin els ODS incorporant l'enfocament de coherència de polítiques.
- c. Aprofitar que la biblioteca és un punt de trobada i organitzar de manera conjunta amb la Regidoria de Cooperació setmanes o mesos temàtics, sessions amb contacontes, exposicions, etc., ja que podria ser un bon canal de sensibilització sobre els àmbits estratègics, vinculant-los als ODS, i reforçant la noció del global-local i l'impacte del municipi més enllà de les seves fronteres.
- d. Aprofitar que la biblioteca és un punt d'entrada per a la població migrant per promoure accions de benvinguda que incloguin facilitar informació essencial sobre l'Ajuntament, el seu funcionament i serveis; i també per donar a conèixer les accions de participació i els diversos espais que existeixen per a la participació i la seva integració en funció de les seves edats i interessos.
- e. Col·laborar amb la Regidoria d'Esports en l'organització i la difusió de 'Futbol barri'. Els fons recol·lectats es lliuren a organitzacions que treballen a El Salvador. Es podria aprofitar aquesta acció solidària per donar a conèixer als joves participants les causes que s'estan abordant gràcies a aquesta iniciativa i el compromís del municipi amb el seu abordatge, com a via de sensibilització sobre les problemàtiques globals del desenvolupament i les diferents vies a través de les quals es pot contribuir des del municipi. A més, es podria treballar en coordinació amb l'Associació de Dones i la Regidoria d'Igualtat per promoure una participació més gran de nenes i joves en aquest tipus d'esdeveniments.
- f. Aprofitar i donar continuïtat a les comissions de treball que es van engegar per dinamitzar l'elaboració del Pla d'Educació + Cultura, ja que promouen un estil de treball dinàmic i transversal. No cal que es mantinguin totes però algunes podrien reconvertir-se per dissenyar algunes accions que incorporin els objectius i principis de la cooperació en polítiques d'altres àrees o per incorporar altres regidories en el disseny d'esdeveniments i activitats pròpies de l'àrea de Cooperació, com la Festa de la Cooperació per exemple.
- g. Promoure accions en la línia del treball d'aprenentatge i servei que es duu a terme al nivell d'educació secundària. Des d'Educació informen que és una línia que suposa un repte implementar-lo per part del professorat i que veurien amb molt bons ulls que des d'una regidoria com la de Cooperació els plantegin accions en aquest sentit. En aquesta línia es podrien proposar accions en el marc de l'Educació per a la Ciutadania Global, impulsant per exemple els 3 àmbits estratègics ja esmentats, justícia ambiental, refugi i

migracions o economies transformadores, aquest últim d'especial interès per les possibles sortides laborals dels i les joves de Centelles

- h. Proposar accions o línies de treball a través del Consell d'Infants (encara que l'enfocament hagi estat fins ara deixar els mateixos menors que siguin els que proposin i liderin). Es reconeix que no tenen grans capacitats d'execució però sí molta voluntat, que es podria aprofitar des de la línia d'Educació per a la Ciutadania Global, i podrien ser els mateixos menors els que dissenyin campanyes de difusió i sensibilització per a altres nens i nenes en els 3 àmbits estratègics o en altres línies com l'Agenda 2030 o el treball que es realitza a través dels projectes de cooperació.
- i. El fet que Centelles sigui un municipi tan avançat i pioner en matèria mediambiental i energètica pot facilitar utilitzar aquests àmbits per comunicar i exemplificar a la ciutadania els vincles entre les accions locals i les problemàtiques globals (en aquestes matèries i en moltes altres). A més, el lideratge del municipi en aquestes qüestions els podria fer plantejar-se innovar en altres qüestions pendents, com són la mobilitat sostenible, tant a l'interior del municipi, com als desplaçaments des del municipi a Barcelona o altres nuclis urbans on la població acut habitualment per qüestions laborals.

2. Propostes a mitjà i llarg termini:

- a. Aprofitar la flexibilitat que hi ha d'introduir nous cursos per part de l'àrea de Formació per a adults i proposar cursos en aliança amb cooperació i medi ambient que incorporin la perspectiva de coherència de polítiques (cursos que estarien disponibles també per a Balenyà i Tona).
- b. Aprofitar els espais generats pels cursos oferts des de Formació d'Adults per afavorir la socialització per part de persones grans i generar nous entorns formals o informals de reunió entre persones natives del municipi amb persones migrants.
- c. Aprofitar el compromís actual amb la promoció d'una compra pública responsable per avançar en aquesta matèria. Des de la Regidoria de Cooperació es podria treballar de manera conjunta amb Hisenda per definir els lineaments d'aquesta compra pública responsable per assegurar que es tingui en compte el context i el teixit empresarial de Centelles alhora que es redueix l'impacte més enllà de les fronteres del territori.
- d. Existeix una finestra d'oportunitat a les acollides que es fan durant l'estiu de menors que arriben des de Sàhara Occidental o des d'Ucraïna. Tot i que aquestes visites es donin a l'estiu, es podrien plantejar accions de sensibilització al llarg del curs, aprofitant que les realitats que viuen aquests infants estan estretament relacionades amb els reptes a què pretén donar resposta l'enfocament de coherència de polítiques i des de la Regidoria de Cooperació i Solidaritat.

- e. En el marc del programa 'Centelles família' (un espai de formació i activitats per a les famílies molt consolidat a nivell municipal) es podrien proposar accions de sensibilització en el marc de l'Educació per a la Ciutadania Global, ja que hi ha molt de compromís social i mediambiental per part dels participants, d'acord amb allò expressat per la regidora de Cultura. Es podria aprofitar aquest compromís social i ambiental per impulsar especialment els àmbits de justícia ambiental i refugi i migracions, i fins i tot es podria obrir línies d'actuació juntament amb Cultura i Educació i aprofitar accions ja en marxa com la programació cultural inclusiva per a les famílies o el programa d'activitats extraescolars que formen part del Pla Educació+Cultura
- f. L'Associació de dones "Dones de Centelles" és de recent creació i compta amb un grup de persones molt actives i amb molt de compromís. Des d'Igualtat suggereixen establir-hi possibles línies de treball. Tot i que el fet de no disposar de pressupost propi podria limitar la seva capacitat d'acció, es podria comptar amb el seu suport en el disseny d'activitats, campanyes i esdeveniments, especialment pel que fa a la sensibilització, com s'esmenta a l'apartat anterior.
- g. Aprofitar la tasca que s'està fent des de Modernització en termes de reducció de la bretxa digital per dissenyar una web i un entorn digital de l'Ajuntament que siguin accessibles per a la població migrant.
- h. Se podria valorar la reactivació de l'àrea d'Economia Social i Solidària, les activitats de la qual estan de moment paralizades a causa de limitacions de recursos humans i monetaris. En aquest sentit, la col·laboració amb l'àrea de Cooperació podria donar-se a través de la recerca de bones pràctiques internacionals en la matèria o la definició de nous projectes que permetin l'impuls d'iniciatives d'aquest tipus per part d'empreses centellenques. El treball conjunt amb aquesta àrea és important per l'impuls que es pugui donar des de l'àmbit empresarial, que representa un dels àmbits estratègics a treballar des de Cooperació. En cas que els recursos continuïn sent limitats es pot continuar reforçant l'eix de sensibilització, especialment de processos cooperatius i d'economia circular i amb un enfocament social i solidari.
- i. Aprofitar la mudança i el redisseny de l'espai de la biblioteca i la seva aspiració a convertir-se en un espai de laboratori ciutadà, que ajudi a construir una ciutadania crítica i a mobilitzar iniciatives innovadores, en ser aquests principis que encaixen a la perfecció amb l'enfocament de coherència de polítiques d'una banda, i amb el caràcter participatiu que té la ciutadania de l'altra, ja que un espai de co-creació i innovació pot permetre estrènyer els llaços amb la ciutadania i afavorir una bona comunicació amb els diferents col·lectius.
- j. Pel que fa a la Universitat de Vic, es podrien impulsar per una banda noves línies de recerca relacionades amb qüestions d'interès, no només per a Centelles sinó per a la resta de municipis de la Comarca. Algunes línies de recerca que es podrien impulsar són les relatives amb els impactes

mediambientals de l'Ajuntament i propostes de mesurament a través d'indicadors, l'anàlisi de l'impacte social i mediambiental de les importacions i les compres públiques de l'Ajuntament (potser començant per productes específics i fer-ne la traçabilitat), entre d'altres. A més, es troben les pràctiques internacionals d'aprenentatge i servei. Des de l'Ajuntament de Centelles es podria signar un conveni per promoure la participació d'estudiants del municipi en aquestes pràctiques, les quals podrien generar noves iniciatives de cooperació en el futur.

- k. A mitjà i llarg termini es podrien establir també programes de cooperació tècnica, aprofitant el valor afegit que té l'Ajuntament en matèria mediambiental i les bones pràctiques que s'estan impulsant. Aquest tipus de cooperació podria obrir portes a noves aliances amb municipis de tot el món i amb diferents nivells de desenvolupament. Una bona porta d'entrada per a aquest tipus d'accions és la participació al Pacte d'Alcaldes pel Clima que aglutina actualment més de 7000 municipis.
- l. Amb l'objectiu d'assegurar que el compromís i la sensibilitat actual de l'Ajuntament i la ciutadania de Centelles amb l'Agenda 2030 i la responsabilitat des de l'àmbit local amb els problemes globals es consolidi en el temps com un tret distintiu del municipi, es recomana trobar formes de institucionalitzar aquests compromisos. En aquest sentit hi ha moltes opcions possibles, des de les declaracions institucionals recolzades per tots els grups polítics, la inclusió de la coherència de polítiques com a objectiu estratègic en les diferents estratègies i plans a posar en marxa des de l'Ajuntament, fins a les accions de capacitació i sensibilització contínua sobre aquestes matèries, destinades al conjunt del funcionariat públic i als càrrecs electes, passant per la incorporació i participació activa del municipi a xarxes de coordinació i col·laboració regionals, estatals o internacionals sobre qüestions estratègiques.
- m. A més de la institucionalització dels compromisos amb la coherència de polítiques, també és important promoure la seva apropiació per part de tots els actors del municipi, incloent-hi el Ple Municipal, ja que aquest pot exercir per una banda un rol d'orientació al govern a través de mocions que promoguin les actuacions en matèria de coherència de polítiques, com per exemple, mocions que impulsin l'adopció de criteris de compra pública responsable o la reducció d'emissions per part de l'Ajuntament. Però també en el seu rol de control al govern, exigint una rendició de comptes respecte a les actuacions en matèria de coherència de polítiques que es decideixi tirar endavant.
- n. Pel que fa al seguiment i la rendició de comptes és important definir canals i mecanismes que facilitin el seguiment de les actuacions que es decideixin implementar en matèria de Coherència de Polítiques. En aquest sentit la Taula de Cooperació podria jugar un rol essencial, actuant com a òrgan a càrrec del seguiment i la rendició de comptes. També, com s'ha esmentat al punt anterior, des del Ple es podrien impulsar espais perquè des de

Cooperació o des de la resta d'àrees es rendeixin comptes respecte als avenços en matèria de coherència de polítiques i els seus impactes.

3. Algunes pautes per continuar impulsant el treball transversal entre las Regidories

Com s'esmenta en altres apartats, una qüestió clau per adoptar l'enfocament de coherència de polítiques és la promoció del treball coordinat i transversal entre les diferents regidories de Ajuntament. En el cas de Centelles ja hi ha molta feina feta que pot anar aplanant el camí en la implementació d'actuacions en el marc de la coherència de polítiques. Tot i això, un dels principals reptes, no només a Centelles sinó en altres municipis i en els diferents nivells de l'administració en general, és que els temps solen ser limitats i les Regidories solen tenir càrregues de feina altes que poden reduir les seves capacitats per emprendre processos participatius i de treball transversal. En aquest sentit, és important tenir en compte certes pautes i preguntes disparadores que faciliten la detecció d'actuacions en les quals pot ser interessant comptar amb la visió i la col·laboració d'altres regidories. Aquí la Diputació ha avançat molt amb el material titulat "La gestió transversal de les estratègies municipals de cooperació al desenvolupament³", que inclou una sèrie de pautes i eines per impulsar el treball transversal des de l'àrea de cooperació. A més d'aquest material, incloem a continuació algunes preguntes clau que poden facilitar a les diferents regidories la comunicació i la coordinació al moment d'impulsar noves polítiques o actuacions o fins i tot detectar la necessitat d'establir contacte amb la Regidoria de Cooperació o altres regidories:

- Consideres que alguna de les polítiques que promou la teva àrea o departament pot entrar en conflicte amb els principis i els valors promoguts des de l'àrea de cooperació? I amb els principis de desenvolupament sostenible promoguts per l'Agenda 2030 o els compromisos que hagin adquirit altres àrees de l'Ajuntament per implementar aquesta Agenda?
- Les polítiques que s'impulsen des de la teva àrea tenen la capacitat de generar algun impacte significatiu a tercers països, especialment a països en desenvolupament o en béns públics globals? De quin tipus d'impacte es tracta? És positiu o negatiu? Hi ha formes alternatives de dissenyar aquestes polítiques per reduir els impactes negatius o aprofundir els positius?
- Se t'acudeix alguna intervenció, en l'àmbit de les teves competències, que pugui generar sinergies amb altres àrees en la promoció de valors relacionats amb la cooperació o el desenvolupament sostenible? Què caldria per impulsar aquestes intervencions?
- En cas de detectar algun potencial àmbit d'incoherència, què implicaria reformar aquesta política? existirien guanyadors i perdedors al mateix municipi? Hi ha mitjans per compensar aquests perdedors o per mitigar les seves pèrdues?

³ https://media.diba.cat/diba/landings/gestio_transversal/index.html

VI. Conclusions

El procés d'elaboració del present document ha posat de manifest la situació actual de l'Ajuntament de Centelles en relació amb l'adopció i la transversalització de l'enfocament de coherència de polítiques en el marc més ampli de la reflexió estratègica sobre la seva política de cooperació al desenvolupament. El diagnòstic ha mostrat que la cultura administrativa de l'Ajuntament suposa un valor afegit important i que la forma de treballar i l'enfocament d'algunes de les seves regidories ja mostra un compromís amb el desenvolupament sostenible i conté alguns dels ingredients necessaris per adoptar l'enfocament de coherència de polítiques.

Aquest valor afegit i aquest compromís amb l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible i amb la cooperació al desenvolupament es poden considerar com la porta d'entrada per a actuacions més ambicioses que situïn l'ajuntament entre les millors pràctiques existents en matèria de coherència de polítiques. Si bé encara hi ha molta feina per fer, especialment en relació amb el reforç del treball transversal, la coordinació entre àrees i en el desenvolupament de processos participatius i de co-creació de polítiques i estratègies municipals, les bases existents són sòlides i el municipi ja compta amb alguns dels requisits previs més importants i més difícils de generar, com ara el compromís polític al més alt nivell i una ciutadania activa i compromesa amb els principals valors del desenvolupament sostenible.

Ara queda la tasca d'aterrar aquestes orientacions estratègiques en accions polítiques concretes, dissenyades d'acord amb les capacitats de l'Ajuntament i les característiques pròpies del municipi. Amb les evidències obtingudes en aquest diagnòstic, les expectatives són molt favorables.

Bibliografia i documentació consultada

- Ajuntament de Centelles. Pàgina web oficial.
- Ajuntament de Centelles (2021). Pla d'acció 2021-2022: Pla Educació + Cultura.
- Ajuntament de Centelles (2019). Pla estratègic d'educació + cultura 2019- 2022.
- Centre de formació permanent d'Osona Sud (2020). Cursos i tallers Escola d'Adults
- Diputació de Barcelona (2021). Identificació d'orientacions estratègiques de cooperació al desenvolupament
- Diputació de Barcelona (2020). Pla d'actuació de mandat 2020 -2023.
- OCDE (2019). Policy Coherence for Sustainable Development 2019: Empowering People and ensuring inclusiveness and equality. OCDE Publishing, Paris

Oficina de Cooperació al Desenvolupament
Telèfon +34 93 402 20 55
o.cooperacioid@diba.cat – www.diba.cat/ri

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Presidència